



## PARAULES DE VIDA

# *Gaudete et exsultate* (i V): Combat, vigilància i discerniment

**E**n l'últim capítol de l'exhortació *Gaudete et exsultate* el Papa ens recorda un perill al que estem exposats tots els cristians: la falsa seguretat en nosaltres mateixos que ens porta a viure sense donar importància a certes situacions que poden ser una amenaça per a la vida cristiana; o sense la inquietud de progressar en el seguiment de Crist per a viure'l cada vegada amb més intensitat. El cristià no pot oblidar que la seua santedat està constantment amenaçada i que quan no viu en el desig de progressar en aquest camí, acaba retrocedint. Per evitar aquesta temptació el papa Francesc ens recorda que la vida cristiana implica combat, vigilància i discerniment.

El cristià ha de lluitar contra la mentalitat mundana que ens pot portar a la mediocritat en la vivència de la fe; també contra les pròpies fragilitats i inclinacions (cadascú ha de conèixer les seues). Però sobretot, incideix el Sant Pare, és «una lluita constant contra el diable, que és el príncep del mal» (núm. 159). El Papa insisteix en què no hem de pensar que és simplement «un mite, una representació, un símbol, una figura o una idea. Aquest engany ens porta a baixar la guàrdia per acabar més exposats» (núm. 161). L'acció del dimoni, que no ha d'identificar-se amb comportaments psicològics anormals, es descobreix pels seus efectes en el cristià:



«Ens enverina amb l'odi, amb la tristesa, amb l'enveja, amb els vicis. I així, mentre nosaltres baixem la guàrdia, ell aprofita per a destruir la nostra vida, les nostres famílies i les nostres comunitats» (núm. 161). Qui no mantingui aquest esperit de lluita «es veurà exposat al fracàs o a la mediocritat» (núm. 162). Les armes per a aquest combat ja les coneixem: «la pregària, la meditació de la Paraula de Déu, la celebració de la Missa, l'adoració eucarística, la reconciliació sacramental, les obres de caritat, la vida comunitària, la inquietud missionera» (núm. 162). Hem d'estar vigilants per a no caure en la tebiesa que pot acabar corrompent la vida espiritual.

El cristià, a més de vigilar i combatre per evitar el mal i la corrupció espiritual, ha d'estar atent

a les inspiracions de l'Esperit per créixer cada dia més en el bé. Aquest creixement es viu en allò xicotet i quotidià, però no hem de posar límits «per al millor i més bell» (núm. 169). Per això, hem d'estar atents al que el Senyor ens inspira a cada moment de la nostra vida i descobrir el projecte que té sobre cadascú de nosaltres. El discerniment suposa estar atents a la voluntat de Déu, que ens parla en la vida i en l'oració. Un exemple proper per a nosaltres és el beat Manuel Domingo i Sol, qui es va trobar amb un seminarista necessitat de mitjans per a una millor formació intel·lectual i espiritual, i va viure aquest esdeveniment com una crida del Senyor a ocupar-se de la formació dels futurs sacerdots, fins al punt que sant Joan Pau II l'ha reconegut com *apòstol de les vocacions*.

El Papa conclou la seua exhortació convidant-nos a no deixar de mirar a la Mare de Déu, que «va viure com ningú les benaurances de Jesús», que «és la santa entre els Sants, la que ens ensenya el camí de la santedat i ens acompanya». «Conversar amb ella ens consola, ens allibera i ens santifica» (núm. 176).

Us convido a acollir i a meditar aquesta exhortació del Sant Pare.

† **Enrique Benavent Vidal**  
Bisbe de Tortosa

## APUNTS PER A L'ANÀLISI

### LES RAONS DE CREURE

# Un camí de plenitud (i III)

**S**i no entengués el seguiment a Crist com un camí d'alliberament, de cap manera entendria raonable aquesta opció. Crec que estem sotmesos a la influència de forces col·lectives i d'estructures molt poderoses que subjuguem la llibertat.

Penso, per exemple, en els mitjans de comunicació de masses, en la publicitat i els seus eslògans, en la profusió d'imatges que escampen el cinema i la televisió; amb el poder d'invasió de l'esperit propi d'aquestes imatges. Penso, també, en

les ideologies, que utilitzen mil mitjans de propaganda i que condicionen els nostres judicis, reaccions i comportaments, a vegades a favor del poder, a vegades sistemàticament contra ell. El món actual ha erigit els seus ídols que saben reclutar els seus esclaus: el Diner, el Confort, la Raça, el Sexe, el Creixement o l'Opinió.

L'opció cristiana és un camí legítim de felicitat. És un itinerari que humanitza; no és un plaer que adorm la intel·ligència, ni un plaer que devora la generositat o la solidaritat. És un itinerari inclusiu,

perquè tots hi són convidats i en ell es reconeix que el fonament d'aquesta felicitat rau en l'ésser, en l'amor, en el do i no en el tenir, en el posseir o en el consumir.

És una felicitat, aquesta, que va més enllà del benestar emocional, del benestar físic i social; transcendeix la bona consciència del deure acomplert. Deriva del fet de sentir-se estimat per Aquell que pot vèncer la mort.

**Francesc Torralba**  
Doctor en Teologia

## PALABRAS DE VIDA

## Gaudete et exsultate (y V): Combate, vigilancia y discernimiento

**E**n el último capítulo de la exhortación *Gaudete et exsultate* el Papa nos recuerda un peligro al que estamos expuestos todos los cristianos: la falsa seguridad en nosotros mismos que nos lleva a vivir sin dar importancia a ciertas situaciones que pueden ser una amenaza para la vida cristiana; o sin la inquietud de progresar en el seguimiento de Cristo para vivirlo cada vez con más intensidad. El cristiano no puede olvidar que su santidad está constantemente amenazada y que cuando no vive en el deseo de progresar en este camino, acaba retrocediendo. Para evitar esta tentación el papa Francisco nos recuerda que la vida cristiana implica combate, vigilancia y discernimiento.

El cristiano tiene que luchar contra la mentalidad mundana que nos puede llevar a la mediocridad en la vivencia de la fe; también contra las propias fragilidades e inclinaciones (cada cual debe conocer las suyas). Pero sobre todo, incide el Santo Padre, es «una lucha constante contra el diablo, que es el príncipe del mal» (n.º 159). El Papa insiste en que no debemos pensar que es simplemente «un mito, una representación, un símbolo, una figura o una idea. Ese engaño nos lleva a bajar los brazos, a descuidarnos y a quedar más expuestos» (n.º 161). La acción del demonio, que no debe identificarse con comportamientos psicológicos anormales, se descubre por sus efectos en el cristiano: «Nos envenena con el odio, con la tristeza, con la envidia, con los vicios. Y así, mientras nosotros bajamos la guardia, él aprovecha para destruir nuestra vida, nuestras familias y nuestras comunidades» (n.º 161). Quien no mantenga este espíritu de lucha «se verá expuesto al fracaso o a la mediocridad» (n.º 162). Las armas para este combate ya las conocemos: «la oración, la meditación de la Palabra de Dios, la celebración de la Misa, la adoración eucarística, la reconciliación sacramental, las obras de caridad, la vida comunitaria, el empeño misionero» (n.º 162). Debemos estar vigilantes para no caer en la tibieza que puede acabar corrompiendo la vida espiritual.

El cristiano, además de vigilar y combatir para evitar el mal y la corrupción espiritual, debe estar atento a las inspiraciones del Espíritu para crecer cada día más en el bien. Este crecimiento se vive en lo pequeño y cotidiano, pero no debemos poner límites «para lo mejor y lo más bello» (n.º 169). Por ello, debemos estar atentos a lo que el Señor nos inspira en cada momento de nuestra vida y descubrir el proyecto que tiene sobre cada uno de nosotros. El discernimiento supone estar atento a la voluntad de Dios, que nos habla en la vida y en la oración. Un ejemplo cercano para nosotros es el beato Manuel Domingo y Sol, quien se encontró con un seminarista necesitado de medios para una mejor formación intelectual y espiritual, y vivió este acontecimiento como una llamada del Señor a ocuparse de la formación de los futuros sacerdotes, hasta el punto de que san Juan Pablo II lo ha reconocido como *apóstol de las vocaciones*.

El Papa concluye su exhortación invitándonos a no dejar de mirar a la Virgen María, que «vivió como nadie las bienaventuranzas de Jesús», que «es la santa entre los Santos, la que nos enseña el camino de la santidad y nos acompaña». «Conversar con ella nos consuela, nos libera y nos santifica» (n.º 176).

Os invito a acoger y a meditar esta exhortación del Santo Padre.

† **Enrique Benavent Vidal**  
Obispo de Tortosa

# Els sentits ens ajuden a descobrir-nos i a ser descoberts, «carícia del cor»



**E**l dia 23 de maig tingué lloc a l'Espai Patronat de Tortosa, la darrera xerrada del curs a càrrec de Mn. Joan Bajo, consiliari diocesà de Vida Creixent, dintre el cicle de conferències per a la gent gran, amb la col·laboració, com tots els anys, del Consell Municipal de la Gent Gran de l'Ajuntament de Tortosa. Aquesta xerrada va ser sobre el sentit del tacte, el qual és clau per humanitzar l'acompanyament a la persona gran: física, intel·lec-

tual, tacte espiritual, social i emocional. Avivar el tacte és convertir-lo en tendresa, la qual en les persones grans és molt necessària. La tendresa és el tacte del cor i sempre hi ha raó per practicar-la amb les persones limitades físicament per l'edat o la malaltia. La tendresa és llegir el cor i els indicadors són: sinceritat, veracitat, autenticitat, netedat... La tendresa és la carícia de l'ànima.

Els sentits són les finestres per les que sortint del nostre «jo» ens

relacionem amb el que ens envolta. Són les vies de comunicació amb els altres i ens apropem per ajudar-los en les seues necessitats, mitjançant els quals rebem informació, percebem l'exterior i aconseguim estimar. Des dels sentits ens apropem a Déu. Cal avivar-los, és a dir encendre, donar calor, actuar de manera diligent, tot amb l'objectiu de servir els altres i apropar-nos al Senyor.

El sentit del tacte, ens digué, és la «carícia de Déu». Quants gestos i paraules plenes d'amor s'hi troben en una mare envers el seu fill! Aquest sentit és clau per humanitzar el servei a la persona gran qui és imatge i semblança de Déu.

En acabar la conferència, la coordinadora diocesana de Vida Creixent, Sra. Encarna Gisbert, adreçà unes paraules d'agraïment a Mn. Bajo. Ens vam acomiadar fins al proper curs. Mn. Bajo comentà que les properes xerrades seran sobre: «El camí de la santedat aplicat a les persones grans.»

**Maria Joana Querol**

## Visita a l'IVACOR

**E**l rector de la Parròquia Sant Pere de Cincorres, el director d'Estratègia Territorial Turística de la Generalitat Valenciana, un membre del Consell Parroquial de Cincorres, l'ecònom del Bisbat de Tortosa i l'encarregat d'Art Diocesà han estat, el dia 25 de maig, visitant l'Institut Valencià de Conservació i Restauració, on la directora, Sra. Gemma Contreras, els ha mostrat el quadre de *Sant Abdó i Sant Senen*, propietat de la Parròquia Sant Pere de Cincorres i atribuït a Urbano Fos, que s'està restaurant en aquest Institut. Properament tornarà a la Parròquia Sant Pere de Cincorres on es farà la presentació.



## TWITTER DEL PAPA FRANCESC



**@Pontifex:** «Sigueu sempre de Crist en la pregària, en la cura dels germans petits, en la cerca de la pau» (30 d'abril).

**@Pontifex:** «La pregària és estar amb Déu, viure amb Déu, estimar Déu» (2 de maig).

**@Pontifex:** «Jesús, a la Creu, ens ha manifestat la grandesa del seu amor i el poder de la seva misericòrdia» (3 de maig).

**@Pontifex:** «Complir amb joia obres de caritat cap a tots aquells que pateixen en el cos i en l'esperit és la manera més autèntica de viure l'Evangeli» (4 de maig).





# Els bisbes de Catalunya es troben amb més de 1.200 joves a l'Aplec de l'Esperit

El 19 i 20 de maig de 2018, cap de setmana de Pentecosta, es va celebrar a Tortosa i Sant Carles de la Ràpita una trobada de joves catòlics de les deu diòcesis amb seu a Catalunya i Mallorca



A la tarda els 700 adolescents es van separar dels grups d'universitaris, i es van dirigir cap al parc de la Universitat Rovira i Virgili. El drama *Lifeshouse everything* i les paraules del bisbe Antoni Vadell recordant que Jesús té set d'ells van cloure aquella tarda.

Mentrestant, els universitaris havien fet una gimcana per la ciutat, abans d'arribar a diversos punts de la ciutat on van poder escoltar i fer preguntes a testimonis que van explicar-los com van descobrir quina era la seva vocació.

A la tarda, la Catedral de Tortosa es va omplir de joves. Tants, que alguns van seguir la Missa asseguts a terra. També molts adults van voler com-

partir amb els joves aquesta Eucaristia, presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Jaume Pujol, i concelebrada per tots els bisbes de les diòcesis amb seu a Catalunya.

Diumenge, els joves es van traslladar al Passeig marítim de Sant Carles de la Ràpita. L'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Joan Josep Omella, va presidir una celebració en què el delegat de Joventut del Bisbat de Solsona, Marc Trull, va fer la catequesi.

Els joves van renovar les promeses baptismals al Parc del Garbí. Els joves han sortit molt entusiasmats d'aquest Aplec de l'Esperit i ho han compartit amb l'organització.

**Gabinet d'informació de l'Església a Catalunya**

**R**iure i plorar, cridar i saltar, ballar i pregar. Tot això s'ha donat en poques hores a l'Aplec de l'Esperit. Amb la música com a protagonista, dissabte al matí al Parc de Teodor González, i a la nit, amb els concerts de lloança de Worship Central i Worship.cat. Els joves no han parat de moure's i de buscar Déu en tot aquest cap de setmana, escoltant testimonis de fe a Tortosa i renovant les promeses del baptisme a Sant Carles de la Ràpita.

El lema de l'Aplec de l'Esperit 2018, «Crist és la vida», està inspirat en el riu Ebre que passa per aquesta ciutat. Tortosa ha estat la diòcesi amfitriona d'aquest 12è Aplec de l'Esperit: «És una alegria poder acollir-vos a tots

els joves dels altres bisbats de Catalunya» —va afirmar Enric Benavent, bisbe de Tortosa, en l'acte d'acollida al Parc de Teodor González—. «És per a nosaltres la primera vegada que celebrem l'Aplec, és un repte però sobretot una il·lusió.»

Benavent ha volgut destacar la participació de 200 voluntaris tortosins en l'organització de l'Aplec i la immensa ajuda que això suposa per unir els joves de la seva diòcesi i també els de tot Catalunya: «Ens ajuda a conèixer els joves de tots els bisbats, a compartir un dia la nostra fe, i això penso que per als joves és important, perquè aquestes trobades els descobren a molts d'ells que no estan sols.»



## AGENDA

► **Dissabte 14**, Traiguera, a les 20 h, confirmacions.



## LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

**9. ■ Dilluns** (lit. hores: 2a setm.) [Os 2,14.15b-16.19-20 / SI 144 / Mt 9,18-26]. Mare de Déu Reina de la Pau; sants Agustí Zhao Rong, prev. i companys, mrs.; sant Zenó o Zenon, mr.; sant Joan de Colònia, prev. dominicà i mr.; sant Teodor Balat, mr.; beata Joana Scopelli, vg. carmelitana.

**10. ■ Dimarts** [Os 8,4-7.11-13 / SI 113 / Mt 9,32-38]. Sant Cristòfor o Cristòfol, mr., patró dels automobilistes; santa Verònica Giuliani, vg. caputxina; santa Amèlia, viuda; sant Ascani, mr.; beats Carmel Boltà, prev., i Francesc Pinazo, franciscans i mrs. a Damasc.

**11. □ Dimecres** [Pr 2,1-9 / SI 33 / Mt 19,27-29]. Sant Benet (†547),

abat, patriarca dels monjos d'Occident, copatró d'Europa (1964) i patró dels arxivers, bibliotecaris i documentalistes; sant Pius I, papa (140-155) i mr.; santa Olga, reina.

**12. ■ Dijous** [Os 11,1b.3-4.8c-9 / SI 79 / Mt 10,7-15]. Sant Joan Gualbert, abat; sant Abundi, prev. i mr. a Còrdova (854); sant Ignasi Delgado, bisbe i mr.; sant Josep Fernández, prev. i mr.; santa Marciana, vg. i mr.

**13. ■ Divendres** [Os 14,2-10 / SI 50 / Mt 10,16-23]. Sant Enric (†1024), emperador germànic; sant Eusebi de Cartago, bisbe; santa Teresa de Jesús dels Andes, verge carmelitana xilena; santa Sara, verge.

**14. ■ Dissabte** [Is 6,1-8 / SI 92 / Mt 10,24-33]. Sant Camil de Lel·lis (1550-1614), prev., fund. Servents dels Malalts a Roma (MI, 1582), patró dels malalts i els infermers; sant Francesc Solano, prevere franciscà, de Montilla, missioner al Perú; santa Adela, viuda; beat Gaspar Bono, prevere mínim de València.

**15. ■ Diumenge vinent**, XV de durant l'any (lit. hores: 3a setm.) [Am 7,12-15 / SI 84 / Ef 1,3-14 (o bé, més breu: Ef 1,3-10) / Mc 6,7-13]. Sant Bonaventura (1218-1274), bisbe d'Albano i doctor de l'Església, cardenal (franciscà); sant Antíoc, metge mr.; sant Pompili-Maria Pirrotti, prev. escolapi.



# Diumenge XIV de durant l'any (B)

## COMENTARI

### «En tens prou amb la meva gràcia»



**E**l relat de la vocació profètica d'Ezequiel (cp. 1-3) se centra en la crida a transmetre el missatge de Déu *tant si t'escolten com si no t'escolten* (3,11), i en l'acció simbòlica de *menjar el rotlle/llibre, que a la boca era dolç com la mel* (3,3).

Essent els destinataris *un poble rebel que s'han alçat contra l'Esperit*, el criteri per valorar l'acció del profeta no és l'èxit o no de la missió sinó la fidelitat personal del profeta a l'encàrrec de *parlar-los*.

El cp. 12 de 2Cor forma part de la «carta polèmica» als de Corint, escrita en plena crisi entre l'Apòstol i la seva Comunitat. Pau insereix aquesta auto-apologia contra els qui se'n vanaglorien de llurs mèrits.

La tasca d'Apòstol es legitima amb *extraordinàries revelacions* i amb penalitats humilians.

*Perquè no m'enorgulleixi m'ha estat clavada en la carn una espina: evoca defecte crònic* (Ga 4,13) que, segons mentalitat antiga, Pau qualifica com *enviat de Satanàs*, font de tot mal i també del corporal.

Davant la súplica insistent *al Senyor perquè em deslliuri*, la resposta ha estat: *En tens prou amb la meva gràcia*. Perquè *el poder del Senyor ressalta més com més febles són les forces* de l'home.

L'apologia culmina confessant que *m'agrada ser feble i veure'm perseguit per causa de Crist* (nota de tot deixeble): *perquè quan sóc feble (i ho reconec) és quan sóc realment fort* gràcies a que em dispo a acollir l'ajut de Déu que necessito.

La crítica dels de *Natzaret, el seu poble*, s'estructura en cinc preguntes retòriques: *D'on li ve tot això? Què és aquest do de saviesa? Què són aquests miracles de les seves mans? No és el fuster? No és el fill de Maria i les seves parentes no viuen entre nosaltres?*

Més que preguntes, són acusacions de menyspreu cap al seu missatge i la seva persona.

*No hi pogué fer cap miracle; només va imposar les mans a uns quants malalts que es van posar bé*. Així queda clar que l'acció miraculosa resta incompleta si no hi ha resposta positiva al Senyor.

Mn. José Luis Arín

#### ▶ Lectura de la profecia d'Ezequiel (Ez 2,2-5)

En aquells dies, l'Esperit entrà dintre meu, em va fer aixecar dret i vaig sentir que em parlava. Em digué: «Fill d'home, t'envio al poble d'Israel, a un poble de rebels que s'han alçat contra mi. Tant ells com els seus pares, fins avui mateix, no han deixat mai de ser-me infidels. T'envio a aquests fills de cara endurida i de cor empedreït. Tant si t'escolten com si no t'escolten, tu digue'ls: "Això diu el Senyor Déu", perquè, ni que siguin un poble que sempre es revolta, han de saber que hi ha un profeta enmig d'ells.»

#### ▶ Salm responsorial (122)

R. *Tenim els ulls posats en el Senyor, fins que s'apiadi de nosaltres.*

A vós, que teniu el tron dalt del cel, / aixeco els meus ulls. / Com l'esclau té els ulls posats / en les mans del seu amo. R.

Com l'esclava té els seus ulls / en les mans de la mestressa, / tenim els ulls posats en el Senyor, / fins que s'apiadi de nosaltres. R.

Compadiu-nos, Senyor, compadiu-nos, / estem saturats de menyspreu. / La nostra ànima n'està ben saturada, / dels escarnis dels altius, / del menyspreu dels insolents. R.

#### ▶ Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint (2Co 12,7-10)

Germans, les revelacions que he rebut eren tan extraordinàries que Déu, perquè no m'enorgulleixi, ha permès que em clavessin com una espina a la carn: és un enviat de Satanàs que em bufeteja perquè m'enorgulleixi. Jo he demanat tres vegades al Senyor que me'n deslliuri, però ell m'ha respost: En tens prou amb la meva gràcia; el meu poder ressalta més com més febles són les teves forces. Per això estic content de gloriar-me de les meves febleses; gràcies a elles tinc dintre meu la força del Crist. M'agrada ser feble i veure'm ultratjat, pobre, perseguit i acorralat per causa de Crist. Quan sóc feble és quan sóc realment fort.

#### ▶ Lectura de l'evangeli segons sant Marc (Mc 6,1-6)

En aquell temps, Jesús anà a Natzaret, el seu poble, acompanyat dels seus deixebles. El dissabte començà a ensenyar a la sinagoga. Tothom, en sentir-lo, se n'estranyava i deia: «D'on li ve tot això? Què és aquest do de saviesa i aquests miracles que es realitzen per les seves mans? No és el fuster, el fill de Maria, parent de Jaume, de Josep, de Judes i de Simó? I les seves parentes, no viuen aquí entre nosaltres?» I se n'escandalitzaven. Jesús els digué: «Els profetes només són mal rebuts en el seu poble, en la seva parentela i entre els de casa seva.» I no hi pogué fer cap miracle; només va imposar les mans a uns quants malalts, que es van posar bé. I el sorprenia que no volguessin creure. Després recorria les viles i els pobles i ensenyava.

#### ▶ Lectura de la profecia de Ezequiel (Ez 2,2-5)

En aquellos días, el espíritu entró en mí, me puso en pie, y oí que me decía: «Hijo de hombre, yo te envío a los hijos de Israel, un pueblo rebelde que se ha rebelado contra mí. Ellos y sus padres me han ofendido hasta el día de hoy. También los hijos tienen dura la cerviz y el corazón obstinado; a ellos te envío para que les digas: "Esto dice el Señor". Te hagan caso o no te hagan caso, pues son un pueblo rebelde, reconocerán que hubo un profeta en medio de ellos.»

#### ▶ Salmo responsorial (122)

R. *Nuestros ojos están en el Señor, esperando su misericordia.*

A ti levanto mis ojos, / a ti que habitas en el cielo. / Como están los ojos de los esclavos / fijos en las manos de sus señores. R.

Como están los ojos de la esclava / fijos en las manos de su señora, / así están nuestros ojos / en el Señor, Dios nuestro, / esperando su misericordia. R.

Misericordia, Señor, misericordia, / que estamos saciados de desprecios; / nuestra alma está saciada / del sarcasmo de los satisfechos, / del desprecio de los orgullosos. R.

#### ▶ Lectura de la segunda carta del apóstol san Pablo a los Corintios (2Cor 12,7-10)

Hermanos: Para que no me engría, se me ha dado una espina en la carne: un emisario de Satanás que me abofetea, para que no me engría. Por ello, tres veces le he pedido al Señor que lo apartase de mí y me ha respondido: «Te basta mi gracia: la fuerza se realiza en la debilidad». Así que muy a gusto me glorío de mis debilidades, para que resida en mí la fuerza de Cristo. Por eso vivo contento en medio de las debilidades, los insultos, las privaciones, las persecuciones y las dificultades sufridas por Cristo. Porque cuando soy débil, entonces soy fuerte.

#### ▶ Lectura del santo Evangelio según san Marcos (Mc 6,1-6)

En aquel tiempo, Jesús se dirigió a su ciudad y lo seguían sus discípulos. Cuando llegó el sábado, empezó a enseñar en la sinagoga; la multitud que lo oía se preguntaba asombrada: «¿De dónde saca todo eso? ¿Qué sabiduría es esa que le ha sido dada? ¿Y esos milagros que realizan sus manos? ¿No es este el carpintero, el hijo de María, hermano de Santiago y José y Judas y Simón? Y sus hermanas ¿no viven con nosotros aquí?». Y se escandalizaban a cuenta de él. Les decía: «No desprecian a un profeta más que en su tierra, entre sus parientes y en su casa». No pudo hacer allí ningún milagro, sólo curó algunos enfermos imponiéndoles las manos. Y se admiraba de su falta de fe. Y recorría los pueblos de alrededor enseñando.